

Retailcanon: McDonald's, Gamma en Xenos

18-08-2016 10:04

RetailTrends stelde drie jaar geleden ter gelegenheid van het honderdste nummer een retailcanon samen. Honderd hoogte- en dieptepunten van de Nederlandse retailgeschiedenis passeerden de revue. De komende vier weken staat RetailWatching stil bij de honderd grootste retailgebeurtenissen in ons land, aangevuld met enkele belangrijke ontwikkelingen die na het samenstellen van de canon nog hebben plaatsgevonden. Vandaag deel negen, met onder meer de komst van McDonald's naar ons land en de eerste Gamma.

Eeuwfeest de Bijenkorf (1970)

De Bijenkorf viert, onvergetelijk, zijn eeuwfeest. Over het eeuwfeest wordt nog l ng nagepraat. Van zeven uur 's avonds tot middernacht zijn zevenhonderd gasten uitgenodigd en kan het publiek vrij binnenkomen. De zaak zit al snel vol met tienduizend bezoekers. Buiten staan er twintigduizend die ook naar binnen willen. Er wordt met stenen gegooid, het wordt een veldslag. De ME zet twee pelotons in en om tien uur wordt het feest afgeblazen.

McDonald's naar Nederland (1971)

De Nederlandse retailgeschiedenis laat twee trends zien, die elkaar zijn opgevolgd. Trend 1: retailer is naar de VS geweest en heeft daar iets gezien – franchising, discounters, zelfbediening, cash&carry – waarvan hij denkt dat het hier ook wel zal werken. Trend 2: collega's die meteen verklaren dat wat in de VS werkt hier natuurlijk nooit zal werken, want Nederland is heel anders dan Amerika. De groep die de tweede trend vertegenwoordigt zat en zit er telkens naast. Zo ook bij de opening van de eerste McDonald's in Nederland, in Zaandam. Binnen tien jaar is de Big Mac net zo ingeburgerd als de kroket en de frikadel.

Hans Breukhoven start Free Record Shop (1971)

Zijn retailsucces ontstaat stom toevallig. Hij werkt op de Holland-Amerika Lijn en tijdens vele bezoeken aan New York koopt hij daar bergen elpees die hij aan vrienden en kennissen verkoopt. Met een marge van twintig procent wel te verstaan. Waarna hij zijn eerste platenwinkel begint, in Schiedam, en langzaam het hele land

veroverd. Mooi verhaal. Maar de bol.coms van deze wereld en vooral (illegaal) downloaden maken dat aan dit succesverhaal geen gouden randje zit.

Gamma opent zijn deuren (1971)

In de VS zijn doe-het-zelfzaken sinds de jaren vijftig een grote hit. Nu ook steeds meer Nederlanders huizenbezitters worden, kunnen we niet achterblijven. De eerste GAMMA opent zijn deuren in Breda. Tweeënveertig jaar later zijn er 245 GAMMA's en zijn dankzij de reclamecampagnes John Buijsman en Martin van Waardenberg Bekende Nederlanders geworden.

Xenos speelt in op hippietijdperk (1973)

Dat het vandaag de dag nog bestaat, daar is maar één woord voor: knap. Begin jaren zeventig zit Nederland middenin het hippietijdperk en de in Den Bosch net geopende eerste Xenos-winkel speelt daar op in. Al snel zijn er drie winkels vol 'wierookassortiment', vooral in trek bij scholieren en studenten. Vandaag de dag bestaat het assortiment uit meubels, keramiek, kaarsen en huishoudelijke spullen. Enfin, goederen waarmee je ook anno 2016 een studentenkamer lekker goedkoop vult. De keten bestaat inmiddels uit zo'n tweehonderd vestigingen in ons land.

Kijkshop-formule veroverd Nederland (1973)

In Den Bosch wordt een winkel geopend waarin de producten zich achter glas bevinden, aan te schaffen door een formulier in te vullen. Uiteraard ter besparing op de personeelskosten. De formule, eerder toegepast in (nee, nou eens niet de VS) Scandinavië, wordt een succes.

Prinses Beatrix opent Hoog Catharijne (1973)

Je zou het nu niet zeggen, maar er is twaalf jaar over nagedacht en gebrainstormd: Hoog Catharijne, op dat moment Europa's grootste winkelcentrum. Veel bewoners van Utrecht vinden het spuuglelijk. In 2006 wordt besloten het hele complex (de winkels en de kantoren) radicaal te verbouwen. Het karwei moet in 2018 voltooid zijn.